

YKSITYISKOHDAT

IA GENBERG

Suomentanut Jaana Nikula

IA
GENBERG

SUOMENTANUT JAANA NIKULA

YKSITYISKOHDAT

romaani

JOHNNY KNIGA | HELSINKI

Copyright © Ia Genberg 2022

Ruotsinkielinen alkuteos: *Detaljerna*

Weyler förlag, Tukholma 2022

Published by agreement with Salomonsson Agency

Suomenkielisen laitoksen © Jaana Nikula ja Johnny Kniga 2023

Suomen Kulttuurirahasto on tukenut suomennostyötä.

Johnny Kniga

An imprint of Werner Söderström Ltd

ISBN: 978-951-0-48961-1

Painettu EU:ssa.

1

JOHANNA

Virus on jyllännyt kropassani pari päivää, kun minulle nousee kuume ja saan päähäni lukea uudelleen erään merkittävän romaanin. Ymmärrän syyn lukuhuuluuni vasta kun istun sängyssä ja avaan kirjan. Nimiösivulla on sinisellä kuulakärkikynällä raapustettua kirjoitusta eikä käsialasta voi erehtyä.

29. toukokuuta 1996

Pikaista paranemista.

Fyra Knopissa on kreppejä ja siideriä.

Odotan kunnes päästään sinne taas yhdessä.

Suukkoja (mieluiten huulillesi),

Johanna

Sillä kertaa minulla oli ollut malaria, jonka olin saanut pari viikkoa aikaisemmin itäafrikkalaisen hyttysten pistosta teltassa Serengetin liepeillä, sairastuin kun palasin kotiin ja olin Hudiksvallin sairaalassa missä kukaan ei tajunnut miksi kuntoni romahti ja kun diagnoosi sitten lopulta varmistui, sairaalan kaikki lääkärit jonottivat katsomaan naista, jolla oli niin eksoottinen vaiva. Otsani takana paloi ja

poltteli ja joka aamu heräsin sairaalassa ani varhain omaan läähätykseeni ja päänsärkyyn jollaista en ollut vielä koskaan kokenut. Palattuani Itä-Afrikasta olin mennyt suoraa päätä Hälsinglandiin tapamaan vaaria, joka oli kuolemaisillaan, mutta sitten sairastuinkin itse ja olin vähällä menehtyä. Olin sairaalassa yli viikon ja kun Johanna antoi minulle kirjan, olin peittojen alla makuuhuoneessamme Hägerstenissä, minut oli tuotu sairaankuljetuksella Uppsalan kautta missä oli otettu koepala maksasta. En muista mitä siitä ilmeni, en muutenkaan muista paljon siitä alkukesästä, mutta asuntoamme en unohda, enkä kirjaa, enkä Johannaakaan. Romaani liukeni kuumeeseen ja päänsärkyyn ja muuttui osaksi niitä ja siellä jossain on lanka, joka yltyä nykypäivään asti, tunnesuoni, jonka kuumeen ja vaaran lataus houkuttelee minut nyt etsimään juuri sitä tiettyä romaania kirjahyllystä. Kuume ja päänsärky eivät hellitä, silmien takana on levottomia ajatuksia ruuhkaksi asti, kuulen lähestyvän ahdingon suhinan – tunnistan sen, koska se on jo ennalta tuttu, sängyn vierellä lattialla on pakettikaupalla tehottomia kipulääkkeitä ja monta kivennäisvesipulloa, jotka olen juonut tyhjäksi, koska jano ei ota sammuaakseen. Kuvat kulkevat mielessäni heti kun vain suljen silmäni: hevosten kaviot kuivalla erämaan aavikolla, kellarin kostea pimeys hiljaisine kummituksineen, ruumiita

vailla muotoa ja ääri viivoja, suuria vokaaleja, jotka kirkuvat minulle, siis koko painajaisten tavanomainen kattaus joka on seurannut minua lapsuudesta asti, höystettynä kuolemalla ja tuholla, jotka liittyvät sairauden ajatuksiin.

Kirjallisuudesta tuli minun ja Johannan lempileikki, me esittelimme toisillemme kirjailijoita ja teemoja, aikakausia ja alueita, yksittäisiä teoksia, eri lajeja, sekä vanhaa että uutta kirjallisuutta. Meillä oli sama maku, mutta kuitenkin sen verran erilainen että syntyi kiinnostavia keskusteluja. Joistakin kirjailijoista olimme yhtä mieltä (Oates, Bukowski), sitten oli sellaista josta emme juuri välittäneet (Gordimerin teokset, fantasia) ja kirjailijoita joita me molemmat rakastimme (Östergren, Krilon, Lessing). Arvasin mitä mieltä hän oli jostakin kirjasta, kun vain näin mihin tahtiin hän käänteli sivuja. Jos lukeminen sujui nopeasti (Kundera, kaikki dekkarit) tiesin että hän oli kyllästynyt ja halusi päästä pian loppuun, jos se sujui liian hitaasti (*Peltirumpu*, kaikki scifi-kirjat) hän oli edelleen kyllästynyt mutta joutui ponnistelemaan jaksakseen loppuun asti. Hän katsoi velvollisuudekseen lukea kirja loppuun, eihän hän ollut jättänyt kesken opintojaan, ei esitelmiään eikä muitakaan hankkeita. Velvollisuudentunto oli juurtunut syväälle, se oli eräänlaista kunnioitusta tehtäviä kohtaan,

tuntuivatpa ne miten toivottomilta tahansa. Se oli varmaankin kodin peruja, hän oli perinyt tunnollisuutensa horjumattoman päämäärätietoisilta ja luovilta vanhemmiltaan. Johanna sanoi, että saattoi turvallisesti jatkaa eteenpäin, jos ei jättänyt mitään kesken, hänelle ”clean sheet” oli tärkeää, koska hänellä oli elämässä vain yksi suunta: aina eteenpäin. Siinä me olimme erilaiset, sillä isot hankkeet tuppasivat jäämään minulta kesken. Ennen kuin aloin kirjoittaa tosissani, olin vuoden kioskinmyyjänä ja sitten aloin opiskella yliopistossa useitakin aineita, mutta kesken ne jäivät, tai sitten lykkäsin opintojani epämääräiseen tulevaisuuteen. Mutta en onnistunut seuraamaan viitoitettua latuani silloinkaan kun olin jo päättänyt ruveta kokopäiväiseksi kirjailijaksi, vaan kulutin päivät kuljeskelemalla Aspuddenissa, Mälarhöjdenissä, Midsommarkransenissa ja Axelsbergissa. Siihen aikaan keskustan liepeillä oli vielä jonkin verran epämääräistä liiketoimintaa, moottoripyöräkerhoja, tatuointiliikkeitä ja pilkkopimeitä videoputiikkeja solariumeineen. Metroasemat olivat likaisia ja hämäriä. Monen sorttista väkeä eli siellä rinta rinnan, oli niitä jotka kävivät töissä ja lähtivät salkkuineen työpaikalle, taiteilijoita, jotka vuokrasivat edullista ateljeetilaa teollisuusalueilta, narkkareita, jotka asuivat poliisien ratsaamissa kortteleissa ja torilla istuvia ahavoituneita ukkoja

kaljapulloineen; kaikki asuivat lähistön kolmikerroksisissa taloissa kiemurtelevien pääkatujen varrella, kivijalkamyymälöissä oli katto matalalla ja niistä sai ostaa ulkomaisia mausteita, tapasin istua alkuiltapäivästä vaatimattomissa lounaskuppiloissa, joissa oli ruskean sävyinen sisustus, tyhjä lautanen oli muovitarjottimella, join pilsnerini loppuun ja katselin muita asiakkaita. Edessäni oli muistikirja ja huolellisesti valikoitu kynä, johon tartuin vain harvoin. Näytin ehkä siltä kuin olisin ollut työn touhussa vaikka en ollutkaan, ja yöpöydän kirjapinossa oli aina yksi jos toinenkin teos, jonka olin jaksanut lukea vain puoleenväliin. Luin mieluiten kirjoja, jotka imaisivat minut mukaansa niin etten päässyt enää irti. Sama koski oikeastaan kaikkea muutakin elämässäni ja siksi minulla oli vain harvoja velvollisuuksia, ehkä niitä oli aivan liian vähän. Jos rehellisiä ollaan, olin luultavasti lykännyt useimmat tehtävät tuonnemmaksi. Kun tilanne oli mikä oli, ei ”clean sheets” tullut kysymykseenkään. Oletan, että Johanna piti synnynäistä velttouttani haasteena. Jokin hänen vauhdissaan ja innossaan pani vipinää minuunkin, niin että asioita alkoi tapahtua. Ehkä juuri sen vuoksi suhteemme tuntui minusta niin turvalliselta. Hän oli alkanut lukea minua eikä aikonut jättää kesken. Minä rentouduin ja antauduin. Johanna oli niin perusteellinen, uskollinen ja lojaali,

ettei hänelle tulisi koskaan mieleenkään lopettaa suhdettamme, eihän? Ei, minä ajattelin, ei koskaan.

Nyt minulla on kädessäni *New York -trilogia*. Auster on umpimielinen mutta sujuva, niin yksinkertainen mutta silti mutkikas, vainoharhainen ja selvänäköinen, taivaan lakeus joka sanan välissä. Siitä Johanna ja minä olimme yhtä mieltä ja kun kuume pari viikkoa myöhemmin hellitti, luin kirjan uudelleen etsiäkseni virheitä, yritin löytää jotain falskia tai tylsistyttävää, mutta en löytänyt mitään, mikään kohta ei ikävästi pistänyt silmään ja kun vähän myöhemmin luin *Kuun palatsin*, olin yhtä ihastunut siihenkin. Sekä lukijana että kirjoittajana aloin pitää Austeria yhtenä johtotähdistäni ja sellaisena hän pysyi silloinkin kun olin jo unohtanut hänet enkä enää ostanut hänen kirjojaan heti niiden ilmestyttyä. Ihailin terävää selkeyttä vaikka en enää liittänyt sitä Austeriin. Jotkut kirjat jäävät tiukasti mieleen vaikka yksityiskohdat ja nimet häviävät muistista, ja kun sitten myöhemmin kävin Brooklynissa ensimmäisen kerran, oli itsestään selvää, että etsin Austerin osoitteen käsiini. Oli eletty jo pari vuotta uutta vuosituhatta ja Johanna oli kauan sitten jättänyt minut toisen vuoksi, noin vain raa'asti ja täysin kylmästi. Silloin kun tuijotin ruskeaan tiilitaloon johtavia portaita joiden päässä Paul Auster ja Siri Hustvedt elivät ja kirjoittivat, olin jo jonkin aikaa ollut yhdessä

miehen kanssa, joka söi samaan aikaan tyttäreni kanssa kreppejä läheisessä kahvilassa. Ajan kaikki poimuilevat ominaisuudet sallivat minun seistä Park Slopella kuin Johanna olisi vierelläni, kuulin hänen sanovan jotakin sattumasta, minkä ymmärsin vasta myöhemmin, ja me molemmat olimme näkevinämme jonkun liikkuvan yläkerran verhojen takana.

Tämän kuumeen tavoin malaria asettui jokseenkin pysyvästi minuun, sairaus tuntui olevan jatkuva olotila. Kävimme Afrikassa tapaamassa kahta Johannan ystävää, jotka rämpivät kehitysapuviidakossa ja joutuivat tekemään vaikka mitä. En vielä kahden viikon seurustelunkaan jälkeen tajunnut mitä he oikein puuhasivat, toinen kuvasi jotain videota eräälle järjestölle ja video esitettäisiin ehkä jossain kongressissa, mikäli tulisi valmiiksi ja mikäli kongressi pidettäisiin, eikä toisella näyttänyt olevan muuta virkaa kuin pidellä kameran jalustaa ja seurata perässä. He olisivat paikalla kolme kuukautta ja jatkaisivat sitten etelään päin. Yö, jonka vietimme Serengetin laidalla teltassa, oli viimeinen yömmme maassa eikä meistä kumpikaan huomannut hyttystä, joka pisti minua, vaikka meillä oli yhteinen hyttysverkko, ja kotimatalla lentokoneessa näin kolme kutisevaa hyttysenpistoa kyynärpäässäni. Johanna säilyi terveenä. Oikeastaan kuumetta ei kestänyt kauempaa kuin kaksi tai kolme viikkoa, ehkä neljä, mutta tuntui

kuin olisin ollut sänkypotilaana kuukausia. Johanna hautoi otsaani ja osti torinkulman konditoriasta leivonnaisia, vain pieniä jotta jaksaisin syödä niitä. Hän sanoi, ettei pitänyt siitä miten kylkiluuni olivat alkaneet törröttää, vaikka huomasin, että se kiehoi häntä salaa. Hän laittoi kermaisia keittoja ja lisäsi lämpimiin voileipiin niin paljon voita, että leivät olivat kokonaan rasvassa. Minä olin kiitollinen kaikesta, ruuasta ja lahjoista ja taskukirjoista, joissa oli runolliset omistuskirjoitukset. Hän oli kotoisin Täbystä, rakastavasta ylemmän keskiluokan perheestä, jossa lahjat annettiin merkkipäivinä ja arkisin tyylikkäästi paketoituina, kaunis kortti ruusukkeen alla. Tuntui melkoisen juhlalliselta saada sellainen paketti, vaikka se olisi ollut vaatimaton ja vain työnnetty lounaspöydän yli. Johannan maailmassa tärkeintä ei ollut pelkkä lahjapaketin sisältö vaan myös yllätyksen aste, ajoitus ja viittaukset menneeseen ja mahdolliseen tulevaisuuteen. Joka lahjaan liittyi liuta vihjauksia, katseita ja ääneen lausumatonta tietoa. Kasaantuva lahjamäärä muodostui myöhemmin taakaksi, koska en millään pystynyt samaan. Häneltä tuli liikaa lahjoja, ne olivat liian kalliita ja sisälsivät liikaa lupauksia, hänellä oli silmää kauneudelle mitä minulta puuttui, hän löysi täydellisen kellon museo-kaupasta ja lakkautusuhan alla olevasta elokuvateatterista hän hankki tarjottimen, johon oli painettu

elokuvajuliste. Minulla on vieläkin molemmat lahjat, lapseni ovat kysyneet kuka oli Monika ja kuka vietti mustavalkoista kesää hänen kanssaan, ja kello on rikki ja ilman ranneketta nesessäärissä, mutta yhtä hienoa en ole koskaan löytänyt. Johannan hyvästien raakuus sai minut heittämään pois osan hänen lahjoistaan ja joitain panin vinttikomeroon, mistä ne voisi noutaa, kunhan tunteet olisivat tyynyneet. Lahjoissa ei koskaan ollut kyse rahasta, sillä sitä hänellä riitti. Hän ei nostanut opintotukea kuten me muut (me tapasimme yliopiston journalistiikan kurssilla) sillä hänellä oli Visa-kortti liitettyinä tiliin, jolle vanhemmat panivat tuon tuostakin rahaa. Minä – joka olin jättänyt monet kurssit kesken – olin muuttanut kotoa kuusitoistavuotiaana ja elättänyt itseni siitä asti, ja jokainen ylimääräinen meno pakotti luopumaan jostain budjetoimastani. Mahtaako Johannalla olla enää kirjoja lukuun ottamatta yhtäkään niistä lahjoista joita minä annoin hänelle seurusteluaikanamme, taskukameraa, tekosilkkiäamutakkia tai erään aikoinaan suositun mutta nyt unohdetun sarjakuvataiteilijan kehystettyjä piirroksia. Lahjani hänelle, siis niiden antaminen, ei koskaan oikein tyydyttänyt minua, sillä yrityksistä huolimatta en voinut unohtaa mitä mikin oli maksanut ja miten harvoin kuitenkaan annoin hänelle mitään. Johannaan verrattuna olin kömpelö,

yhtäkkiä kiinnitin huomiota rahaan ja huomasin mitä synnynnäinen hyvän maun puute saattoi saada aikaan. Kaikki tuo kuului tietenkin vain yhteisen elämämme reunamille, emme me noista asioista puhuneet. Ehkä hänen tapansa antaa lahjoja oli myös eräänlaista vallankäyttöä, hän oli siinä suhteessa voitonriemuisen ylivoimainen, mikä kävi ilmi aina kun hän työnsi nelikulmaisen rasian pöydän yli (kaulakoruu, jossa oli muodoltaan epäsäännöllinen hopeapisara) tai jätti ison paketin keskelle olohuonetta (murtomaasukset ja sauvat sekä jäänaskalit) tai pani paperiin käärityn vastailmestyneen kirjan tyynylleni (*Surun gondoli*) tai tuli kotiin Gunnarssonin kondiittorin kartonki mukanaan ja heilutti sitä kasvojeni edessä ennen kuin asetti sen pöydälle teekuppiemme viereen. Se oli eräänlaista anteliaisuutta, joka ei maksanut hänelle mitään mutta hän tiesi etten itse koskaan pystyisi samaan, mikä antoi hänelle salaisen yliotteen. Kun rahani olivat lopussa, hän täytti jääkaapin ja ruokakomeron, osti juustoa kauppahallin tiskiltä, vastapuristettua mehua ja ruskeisiin paperipusseihin pakattua vastajauhettua kahvia Linnégatanin putiikista. Jonkin kerran, luultavasti silloin kun suhteemme oli ohi, minä ajattelin: tältäkö rakenteellinen valta näyttää, huomaamattaan tulee opetaneeksi mitä lahja merkitsee, mistä se pitää ostaa ja miten ojentaa. Olin tottunut ostamaan halvimmat

housut, tietokoneen tai paistinpannun ja huokeinta pestoa, mutta niin ei saa tehdä, sillä on ostettava parasta. Pari vuotta myöhemmin ymmärsin, että kaikki mietteet lahjojen piilevästä väkivaltaisuudesta olivat omaa haparoivaa kuvitelmaani, jälkikäteen mielipahasta syntyneitä ajatusrakennelmia, koska olin tottunut siihen että minut aina hylättiin. Johanna antoi minulle *New York -trilogian* hyvää hyvyttään ja omistuskirjoituksen suukot (jotka hän halusi mieluiten painaa huulilleni) olivat niin aitoja kuin kuulakärkikynällä kirjoitetut suudelmat ylipäänsä voivat olla.

Kuumeisena lukeminen on eräänlaista arpapeliä, tekstin sisältö voi mennä haaskuuseen tai tunkeutua syvälle tiedostamattomiin koloihin, jotka kohoava ruumiinlämpö paljastaa. *New York -trilogia* järkytti minua tavalla jota en myöhemmin enää ymmärtänyt, ja siksi otan sen taas – lähes kaksikymmentäviisi vuotta myöhemmin – hyllystä, kun toinen kuume polttelee silmiäni takana. Toinen kuume, minä kirjoitan, vaikka kaikki kuumeet ovat yhtä ja samaa, samoja painajaisia, samaa ahdinkoa. Kuumeisena tuntuu usein kuin aika poimuttuisi, ja niissä poimuissa pääsen itseni luokse, kahdenkymmenenneljän vuoden taakse. Hulluuden raja on 39 astetta, mutta jos kuumetta on hiukan vähemmän, sanotaan vaikka 38 astetta, päätyy notkelmaan jossa voin oikeastaan ihan hyvin viettää päiväni. Siinä kohdassa aseet

lasketaan, suojamuurit sortuvat ja menneisyyden hahmot ilmaantuvat näkyviin näyttämättä kummituksilta. Ihminen ei ole hengenvaarassa jos kuumetta on 38 astetta, mutta valppaaksi ja tietoiseksi yhteiskunnan jäseneksi hänestä ei ole, ja jos kestää sen että menneisyys on lähellä kuin koiralauma jaloissa, asteluku tarjoaa miellyttävän voimattomuuden tunteen. Muistan lapsuuden kuumeet, kaikki nuo taudit ennen nopean kuumemittarin aikaa, kun mitaaminen kysyi sekä vaseliinia että sietokykyä, äiti tarkasteli elohopean sinistä viivaa ja totesi sen minä jo tunsin nahoissani: 38 astetta, laiskan vetelehtimisen päivä, vain ohuet seinät minun ja maailman välissä. Kun kuumetta on 38 astetta, mikään minussa ei enää kehota kuiskaten ”eteenpäin” vaikka juuri sehän saisi maailman pyörimään ja juuri siitä on kyse. On päästävä eteenpäin, eteenpäin.

Jätin jo ennen lukukauden loppua kesken kurssin, jolla Johanna ja minä tutustuimme. Hän maanitteli ja kannusti minua niin, että yritin tosissani kirjoittaa ja aloitin novellihankkeen, jota olin miettinyt jo kauan. Novelleissa oli yhtenäinen teema ja ehkä niistä olisi tullut jotain, jos olisin kirjoittanut useampia valmiiksi. Pääsin joka novellissa alkuun, keskikohtaan tai pidemmällekkin, mutta sitten meni sisu kaulaan. Eteenpäin pääsee vain se jolla riittää vauhtia, mutta minä hioin päiväkausia lauseita,

jotka sitten poistin kokonaan. Johanna kävi kurssin loppuun, kuinkas muuten, ja sai vaikutusvaltaisen isänsä avulla työpaikan paikallisradiosta. Palatuaan iltaisin kotiin kuuden tai seitsemän aikaan, hän tuli taakseni suurten kirjoituspöydän ääreen ja luki näytöltä mitä olin kirjoittanut, jos annoin hänen lukea ja useimmiten annoin, ja sitten hän nyökkäsi ja hymyili. Hän oli suopea silloinkin kun näytöllä oli suunnilleen samat lauseet kuin edellisellä päivänä. Tuntui luontevalta antaa hänen lukea vaikka en ollut ennen näyttänyt kirjoituksiani kenellekään, mutta hän analysoi tarkasti kaiken sen minkä puristin itsestäni ulos. Hänen hyväntahtoisuutensa rohkaisi minua jatkamaan vaikka ymmärsin että hän sekoitti huulilleni painamansa suudelmien tekstin arviointiin. Siitä tuli leikki jossa hänen neuvonsa olivat usein yhtä konkreettisia kuin sormi jonka hän painoi näytölle, ”jospa antaisitkin heidän saada lopuksi toisensa”, hän sanoi tai ”nainen saisi olla hullumpi”, ja kun hän seuraavana päivänä tuli töistä kotiin, muutokset oli tehty. Kävi sitten niin, etten saanut enää mitään valmiiksi ilman hänen neuvojan, aivan kuin hän olisi tuntenut aikomukseni paremminkin kuin minä ja ollut se yksi ja ainoa joka näki mitä tarinasta voisi tulla. Siitä syntyi jotain työniloa muistuttavaa ja onnistuin luomaan rutiinin, niin että sain päivisin jotain aikaseksikin.

Mikä ilo olikaan selvittää työn tuomista vaikeuksista ja huomasin, että jos ponnistelin yhtenä päivänä, onnistuin tekemään sen myös seuraavana ja sitä seuraavana. Muutaman viikon kuluttua tottumus oli korvannut yksittäiset inspiraation puuskat, jotka olivat aiemmin ajaneet minua eteenpäin mutta en kuitenkaan ollut saanut aikaiseksi kuin pari sivua kerralla ja niissäkin oli vain kappale tai kaksi jotka kelpasivat, kun tarkemmin katsoin. Otin itseäni niskasta kiinni, voitin pelkoni, työskentelin pitkäjänteisesti ja järjestelmällisesti, kuuntelin Johannan kehuja ja mielipiteitä, kirjoitin uudelleen, kirjoitin paremmin, kirjoitin yhä enemmän. Minua piinannut toivottomuus oli hävinnyt kuin ihmeen kautta. Olin nyt Johannan huomassa, lämpimässä ja tulosta tuottavassa syleilyssä. Hän lateli superlatiivin toisensa jälkeen, kuin olisi käynyt kampanjaa puolestani ja hänen sanansa olivat eräänlainen takuu siitä että olin oikealla tiellä. Jälkeenpäin, kun hän oli häipynyt kirjoineen ja vaatteineen ja jättänyt minut pölyiseen asuntoon, johon minulla ei ollut varaa, keskelle huonekaluja joita en halunnut, ymmärsin, että kaikki tuo palvonta oli sitonut minut häneen, tai pikemminkin, se oli sitonut kykyni häneen. Hänen mukanaan katosi ainoa lukijani, paras lukijani, tarkin ja kannustavin lukijani, ja muurit jotka estivät minua saamasta jotain valmiiksi kävivät

ylitsepäsemättömiksi. Vuosien mittaan yritin luoda samanlaisen suhteen muiden kanssa, sitä tapahtui tietoisesti ja tiedostamattomasti ja useammin kuin jaksan muistaa. Johannan jälkeen seurustelin sekä miesten että naisten kanssa, jotka pitivät kirjallisuudesta, mutta eivät halunneet lukea sitä mitä olin kirjoittanut, tai halusivat lukea mutta eivät ymmärtäneet mitään, tai ymmärsivät mutta heillä ei ollut mitään järkevää sanottavaa, tai sitten he eivät ymmärtäneet miksi ylipäänsä yritin kirjoittaa tai sitten nuo naiset ja miehet pitivät vääränlaisesta kirjallisuudesta (ainoastaan rikosromaaneista) tai oikeanlaisesta kirjallisuudesta vääristä syistä (Ellroy, koska hän on kovanaama) tai pitivät siitä mistä minäkin ja vieläpä samoista syistä, mutta eivät nähneet mitään syytä puhua siitä tai sitten he yksinkertaisesti vain ajattelivat, että painettu sana on taidemuotona yliarvostettu. Kukaan heistä ei onnistunut sekoittamaan huulilleni painamiaan suudelmia mihinkään muuhun. Suudelmat olivat aina missä olivat (huulillani) eivätkä osuneet elämäni muihin kohtiin tai yrityksiini saada jotakin aikaiseksi.

Ehkä minun vain sattumalta tekee nyt mieli lukea *New York -trilogia* uudelleen, mutta luultavasti kuume painaa hermoa joka kulkee pitkin niskamikamia ja turvonneen nieluni ohi painajaisten ja vilunväreiden tyyssijaan. Tavallaan elämä on joka

päivä ja joka sekunti uusi, mutta toisesta näkökulmasta päädyn jatkuvasti samaan kohtaan itsessäni. Johanna ja minä olimme alkaneeet palvoa sattumaa, kuten kaikki pariskunnat, jotka tapaavat sattumalta, ja siksi Austerin kirjat kiehtoivat meitä. Ei kai löydy toista kirjailijaa, joka niin tietoisesti antaisi sattuman johdattaa tapahtumia. Kun me tapasimme, olimme molemmat varattuina, Johanna seurusteli naisen kanssa ja minä miehen, joka oli juuri kosinut ja sattumalta olimme molemmat osuneet samalle kurssille. Tiesin jo heti alkuunsa keskeyttäväni sen, mutta kävin kuitenkin luennoilla ja ensimmäisessä tentissä, jonka jälkeen mentiin pubiin ja kun astuin sisään, siellä oli vain yksi paikka vapaana. Edellisenä päivänä katseemme olivat kohdanneet aulassa, väkijoukon lomassa. Johanna istui pubissa ison pöydän päässä. Hänellä oli kaulukseton musta pusero ja farkut ja käsivarsiemme ulkosyrjät alkoivat seurustella toistensa kanssa pöydällä ja sähköistivät tunnelmaa pitkälle yöhön, kunnes me kaksi olimme enää jäljellä. Seuraavana maanantaina me molemmat erosimme kumppaneistamme, seurasi kaksi erillistä mutta silti yhteen liittyvää kohtausta, ja kun vielä viikko oli kulunut, me muutimme Hägerstenin asuntoon, jonka yhteinen kurssikaverimme oli perinyt sukulaiseltaan ja oli halukas vuokraamaan. Minä olin 27 ja Johanna 24. Me löimme hynttyyt yhteen kuten vain

AUGUST-PALKINTO 2022

Vuoden paras kaunokirjallinen teos Ruotsissa!

Meidän elämämme koostuu monista pienemmistä elämistä; ihmisistä jotka tulevat ja menevät, ystävistä jotka katoavat, lapsista jotka kasvavat, eikä ihmisen ole helppo hahmottaa mikä näistä useista pienistä elämistä kehystäisi kokokuvaa.

Kun keski-ikäinen nainen joutuu vuoteenomaksi, palaa kourallinen ihmisiä menneisyydestä hänen kuumeiseen mieleensä. Näkyviin piirtyvien henkilökuvienv kautta syntyy herkkävaistoinen hahmotelma päähenkilöstä, kuin Helene Schjerfbeckin maalaus.

Pieni ja kiehtova romaani on täynnä suurta viisautta. Se on kuin lyijykynän hiilestä puristunut timantti.

		
www.johnnykniga.fi	84.2	978-951-0-48961-1